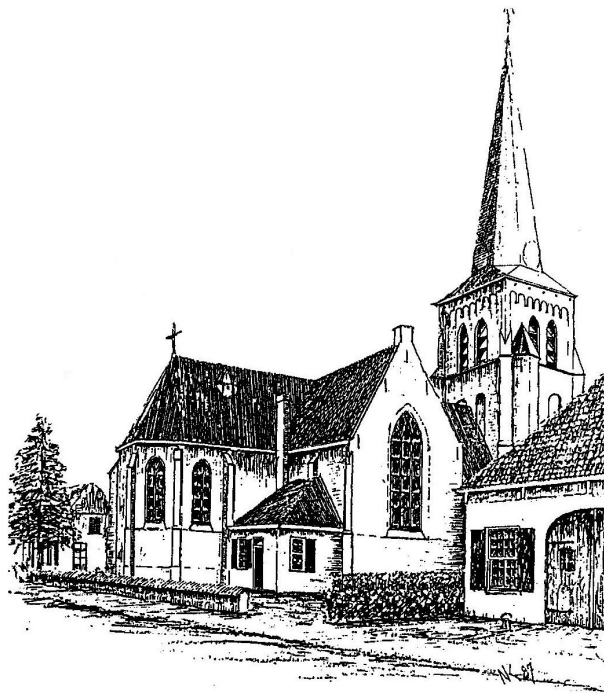

ACHTTIENDE ZONDAG D.H.J.

‘Hij nam de vijf broden en de twee vissen,
keek de hemel aan en nadat hij
de zegen had uitgesproken,
brak hij de broden en gaf ze aan zijn leerlingen
om ze door te geven aan het volk.’
(Matteüs 14)

VOORAF

Orgel

INTREDE.

Lied.

*Het leven; 3c.
Sytze de Vries/Willem Vogel*

WELKOM.

*Zoals de taal van het hart
anders is
dan de taal van het verstand -
zoals intuïtie en aanvoelen
het geleerde en beweerde
voorafgaan en overtreffen -
zo gaat vertrouwen
het gang- en zichtbare te boven.*

*Vertrouwen is geen privé bezit;
het wordt altijd gedeeld met
iemand die of iets wat je vertrouwt.
'Het vermenigvuldigt zich Frans Maas
totdat ieder naar eigen maat
genoeg heeft, zoals in het evangelie
van vandaag brood zich vermenigvuldigt
door het te delen en dan wonderlijk
toereikend, zelfs overvloedig blijkt te zijn.'*

*Welkom u allen vanavond hier
omwille van elkaar in Gods naam.*

Lied.

Het leven; 2c.

SCHULD BEKENNEN.

V.: De nood die er heerst
en ik niet lenig;
de helpende hand
die ik niet toesteeek;
de troost die wordt gevraagd
en ik niet breng.

A.: **Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.**

V. Het recht
dat wordt geschonden
en ik niet verschaf;
de liefde die ik niet toon.
De trouw die ik beloof
en niet opbreng.

A.: **Het zij me vergeven
door wie er onder lijden.**

V. De wonden
die worden toegebracht
en ik niet heel;
het leven dat ik schend.
Mijn God die me vraagt
en die ik afval.

**A.: Het zij me vergeven
door wie er onder lijden;
het zij me vergeven
door U, mijn God.**

BEZINNING.

Woord en lied

A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN *P. Verhoeven/*
ONTFERM U OVER ONS *Taizé*
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.

De mens leeft niet van brood alleen, Mt. 4
maar van ieder woord uit Gods mond.

A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN
ONTFERM U OVER ONS
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.

*Brood voor anderen uit de mond gespaard
verzadigt het hart.*

A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN
ONTFERM U OVER ONS
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.

*Overdadig beleg schaadt
de smaak van simpel brood.*

A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN
ONTFERM U OVER ONS
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.

GEBED.

Wees in ons leven
wat de lucht is voor een vogel,
de wortel voor een boom,
het gist in het deeg
dat rijst tot brood.

Wees in ons leven
de adem in en uit,
het bloed in onze aderen,
het hart van ons bestaan.

Wees Gij het Leven
dat wij samen in vrede delen
en waarin we geborgen mogen zijn
voor tijd en eeuwigheid.

Amen.

Lied. Bloemen, mensen *t.: Peer Verhoeven*
ze komen en gaan *m.: Willem Vogel*
blijven kort, blijven lang
ze hebben hun tooi, hun eigen trots.

**A.: Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

EERSTE LEZING.

Jesaja 55,1-3

Zo spreekt God de Heer:

‘Kom naar het water, gij allen die dorst hebt.
Al kun je er niets tegenoverstellen, kom toch.
Voed je hier met wat niet te betalen is.

Geef geen geld uit voor wat geen brood is.
Maak je niet moe voor iets wat niet voedt.
Luister naar Mij en eet wat goed doet en verzadigt.
Kom tot Mij, hoor Mij en je zult leven.

K.: Dieren, mensen
ze kruipen en lopen
rennen voor hun leven en leggen zich
tenslotte moe gestreden neer.

**A.: Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

HET EVANGELIE.

Matteüs 14,13-21

In die tijd ging Jezus met een bootje naar een
eenzame plek; hij wilde alleen zijn.
Maar het volk kwam dit te weten en ging hem vanuit
hun steden te voet achterna. Toen hij aan land de
menigte mensen zag, kreeg hij diep medelijden met
hen en genas hij hun zieken.
Tegen het vallen van de avond kwamen zijn
leerlingen naar hem toe en zeiden: ‘Deze plek is
eenzaam en het is al laat op de dag. Stuur het volk dus
weg om in de dorpen eten te gaan kopen.’
‘Het is niet nodig dat zij weggaan’, zei Jezus hun
‘jullie moeten hen te eten geven.’
Zij antwoordden echter: ‘Wij hebben hier niet meer
dan vijf broden en twee vissen.’ Daarop zei Jezus:
‘Breng die hier.’ En hij gaf opdracht het volk op het
gras plaats te laten nemen.
Hij nam de vijf broden en de twee vissen, keek de
hemel aan en nadat hij de zegen had uitgesproken,
brak hij de broden en gaf ze aan zijn leerlingen om ze
door te geven aan het volk.
Allen aten tot ze verzadigd waren. Aan overgebleven
brokken werden nog twaalf volle korven opgehaald.
Ongeveer vijfduizend man had gegeten, nog afgezien
van vrouwen en kinderen.

K.: Vogels, mensen
ze praten en zingen
ze lokken en krijsen tot ze
mettertijd allen verstillen.

**A.: Maar één is het leven
uit één bron geboren
van één adem beziel
als één brood gedeeld.**

MEDITATIE.

*In het brood is het graan,
de akker, de wassende maan, de brandende zon;
is de boer die ploegt, de hand van de bakker.
In het brood is de Bron
en proeven wij het geheim
van de Ene in het al.
(Hein Stufkens)*

Het verhaal van de Broodvermenigvuldiging moet in 't aller-prilste begin van het christendom uit de praktijk ontstaan en opgeschreven zijn. Het komt voort uit de verwondering van de eerste christenen die zagen hoe hun leven blijkbaar aansprak en steeds meer mensen trok. *Zij die geloofden bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. Ze verkochten al wat ze bezaten en deelden het met hen die iets nodig hadden. Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden deemoedig en blij. Ze loofden God en stonden bij iedereen in de gunst. Hun aantal groeide gestaag.* (Hand. 2,44-47)

Dit was het allereerste begin van de Beweging rond Jezus van Nazaret, later 'De Weg' genoemd. Het was nog zo klein als een mosterdzaadje, dat tussen de grootmachten van die tijd niet opviel en dus ook geen weerstand opriep. Van verdachtmaking en vervolging was geen sprake; en dus ook niet van felle discussies tussen de oude traditie en het nieuwe beleven daarvan. Er waren geen leerstellingen of dogma's, maar enkel de levende herinnering aan die man van Nazaret en vooral aan zijn laatste avond. Als rechtgeaarde joden bezochten de volgelingen van Jezus trouw de tempel en tegelijk - en dit was nieuw - kwamen zij samen in een of ander huis om, zoals Hij bij zijn afscheid, het brood te breken en samen te delen. Sommigen van hen waren er nog getuige van geweest, hoe Jezus overtuigd en overtuigend met brood in zijn handen gezegd heeft 'Dit is mijn vlees', wat in zijn moedertaal betekent: 'Dit ben ik helemaal, met hart en ziel'. Hij vereenzelvigde zich totaal met het brood, dat voor hem het leven-gegeven is, waaraan hij samen met allen en alles deel heeft. De overtuiging, dat het leven geen toeval, geen menselijk maaksel, maar gegéven is en dat al wat en al wie zijn daarin participeren, vormde voor de eerste christenen de inspiratie om de Bron van alle leven te loven, en de basis voor dat menselijk bijna onmogelijke ideaal van 'communio', alles voor elkaar 'over hebben'.

Dit leven, dit nieuwe perspectief en dit blijde gezicht van het oude geloof der vaderen, sprak de mensen aan en zij kwamen met velen tegelijk.

De blijdschap en verwondering hierover is te horen in het verhaal dat vandaag het evangelie is.

Ook in onze tijd wordt de eucharistie centrum van christelijk geloven en leven genoemd. Maar het getuigenis van Jezus van Nazaret en de belijdenis van zijn oervertrouwen in het leven zijn vaak zo moeilijk herkenbaar door alles wat er zich omheen heeft afgespeeld en nog afspeelt. Er is zoveel te doen geweest en weer te doen over welke woorden, gebaren en gewaden, - over wie wel, wie niet mag voorgaan en deelnemen. En - mogelijk nog fundamenteler - zegt brood in onze moderne technische samenleving nog iets over ons bestaan, het leven en zijn Mysterie ?

*Voor mensen die zien
dat koren opschiet uit de aarde en
dat brood van de akker komt,*

*voor mensen die weten
dat brood in 't zweet des aanschijn
gezaaid gemaaid geoogst
en met zorg bereid wordt -*

*voor hen is te eten geven
met anderen genade delen,*

*voor hen is te eten vragen
medemensen deelgenoot maken
aan de moeite die ze doen,
de zorgen die ze kennen,
het geluk dat ze beleven,*

*voor hen is samen eten,
-alledag thuis en soms samen in Gods huis -
tijd en eeuwigheid,
aardedonker en hemels blauw
delen met die bij hen zijn en
met allen die hen zijn voorgegaan.*

*Laat brood voor ons zijn
wat het was in Jezus' handen:
onweerspreekbaar teken
van het geheimvolle leven, -
van het gegeven leven
dat wij delen met elkaar
en waarvan die hij Vader noemde
Bron en Horizon is.*

Dit brood heeft onze samenleving en ieder van ons meer dan broodnodig.

Kort orgel

BELIJDENIS

Lied. *De kerk is daar waar
Adri Bosch/Willem Vogel*

ONDERBREKING.

Brood en beker
collecte
orgelspel

BROOD EN BEKER.

*Het simpele gerei,
het brood dat is gesneden,
de stilte, de gebeden -
want de avond is nabij.*

*Uit tranen en uit pijn
dit samenzijn verkregen:
bij sober brood de zegen
twee in úw naam te zijn.*

*Waar aan de witte dis
uw teken wordt beleden
verschijnt Gij: 'u zij vrede'.
Gij Brood - gij Wijn - gij Vis.*

GEDACHTENIS.

*Bid voor de zieken
en wie van ons mankeert niets ?
Bid voor die in het ongewisse verkeren
en wie van ons tobt nergens over ?
Bid voor die zorgzaam waken
en wie van ons wordt niet gevraagd ?*

*Bid voor die ons van nabij
zijn voorgegaan in de dood.
Met eerbied noemen wij:*

*Gedenk ook allen die waar ter wereld ook
bezwijken onder geweld ,omkomen van honger
sterven aan een slopende ziekte.*

*Wie gedenkt dankt,
wie dankt gedenkt die leven.*

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL.

*Gezegend zijt Gij om adem en licht,
de bron uit wie wij geboren,
de einder waarheen we gaan.*

*Gezegend zijt Gij om zon en maan,
alles en alles in het bestaan geroepen,
het onnoembare wonder dat wij beleven.*

*Gezegend zijt Gij om hart en ziel,
de hoop die gaande houdt,
de belofte waarop wij koersen.*

A.: GEZEGEND ZIJT GIJ, O HEER

*Gezegend zijt Gij
om die zorgzaam doen
wat alledag vraagt,
eerbiedig omgaan met het leven,
nooit genoemd Uw naam waar maken.*

*Gezegend zijt Gij
om kracht en woord
van profeten toen en nu,
die opstaan tegen alle pijn
en mensen waardig leven geven.*

*Gezegend zijt Gij
om Jezus Christus,
die vervuld van U
vol vertrouwen in het Leven,
mensen trouw was tot het uiterste.*

A.: GEZEGEND ZIJT GIJ, O HEER

*Gezegend zijt Gij om die ten afscheid
brood nam, brak, deelde
en zijn vrienden zei:
Dit ben Ik, met hart en ziel
het Leven met u gedeeld.*

*Gezegend zijt Gij om die op het laatst
zijn beker overreikte
en zijn vrienden zei:
neem deze van Mij over,
deel hem samen, geef hem door;
mijn testament voor u, een nieuw begin.*

*Gezegend zijt Gij om die tenslotte zei
te leven zoals Hij:
trouw aan mensen koste wat kost;
in vertrouwen op de Vader, in wie
alles en allen worden voltooid.*

A.: GEZEGEND ZIJT GIJ, O HEER

*Gezegend die zijn als Hij:
voor stommen te spreken
voor doven te horen
voor blinden te zien.*

*Gezegend die zijn als Hij;
met het volste vertrouwen in
alles komt goed;
Liefde heeft het laatste woord.*

*Gezegend die zijn als Hij:
in geen dood, geen graf berusten,
aan geen kwaad ten onder.*

Gezegend die bidden zoals Hij:

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

*Geniet van alles
wat je is gegeven en
heb weet van de mensen
die niet te eten hebben,
hun kinderen niet kunnen voeden.
Bid en doe voor hen wat je kunt.*

- K.:** Dat mensen de eeuwen door *t.: P. Verhoeven*
in treur- en loflied *m.: W. Vogel*
van U zijn blijven zingen -
A.: **het moet U, God, een wonder zijn
groter dan uw schepping
groter dan de mens.**

*Ben dankbaar dat je de handen
uit de mouwen kunt steken
en heb weet van de mensen
die niet zelf voor hun dagelijks
brood kunnen zorgen.
Bid en leef men hen mee.*

- K.:** Dat mensen de eeuwen door
in smEEK- en dankgebed
tot U zijn blijven bidden -
A.: **Het moet U, God, een wonder zijn
groter dan uw schepping
groter dan de mens.**

*Proef het leven,
smaak zoet en zuur.
En voed jezelf en anderen
met méér dan brood alleen, -
met wat je hart je
te zeggen en te doen geeft.
Bid en breek en deel samen.*

- K.:** Dat mensen de eeuwen door
bij tij en ontij
op U zijn blijven hopen -
A.: **Het moet U, God, een wonder zijn
groter dan uw schepping
groter dan de mens.**
K.: Ga in alles met ons mee.
Haal ons, God door alles heen.

ZEGENWENS.

Zegenen wij elkaar
menselijk en nabij.
en laat alle leven
gezegend zijn in Gods naam,
Vader Zoon en heilige Geest

AMEN.

ORGELSPEL